

Olsztyn, dnia 21 12 2016 roku

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.3.6.2016

**Pani
Grażyna Chilińska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Starych Juchach**

Ul. Ełcka 17
19-330 Stare Juchy

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej *ustawą o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach (ul. Ełcka 17, 19-330 Stare Juchy; REGON: 519469436; NIP: 848-16-80-141).
(akta kontroli str. 36-37)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach nadzorowała **Pani Grażyna Chilińska**, która jest pełniącym obowiązki Kierownika jednostki kontrolowanej od dnia 1 lipca 2003 roku.
(akta kontroli str. 51)

Kontrolę przeprowadził inspektor wojewódzki:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Ełku;
 - legitymacja służbowa nr 19/2016 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.936.2016 z dnia 5 października 2016 roku.
- (akta kontroli str. 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach **od 31 października do 3 listopada 2016 roku**.

Odnotowano ją w książce kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach pod poz. 5.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli** – ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;
- **okres objęty kontrolą** – okres świadczeniowy 2014/2015 (tj. od 1 listopada 2014 roku do 31 października 2015 roku), w tym: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka; zasiłek pielęgnacyjny; specjalny zasiłek opiekuńczy; świadczenie pielęgnacyjne.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1518.) - *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA PRZEPROWADZONEJ KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach dokonano następujących ustaleń:

1. W okresie zasiłkowym 2014/2015 w jednostce kontrolowanej na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85212 - wydatkowano kwotę 1.084.924 zł, w tym m.in. na:
 - zasiłki pielęgnacyjne kwotę 181.305 zł (1185 świadczeń);
 - świadczenia pielęgnacyjne kwotę 183.200 zł (162 świadczenia);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy kwotę 13.520 zł (25 świadczeń);
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka kwotę 26.000 zł (26 świadczeń).
2. Z dotacji celowej w rozdziale 85212 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*; ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 162) - *zwanej dalej ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów*.
3. Zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych; art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; art. 9 ust.1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - koszty obsługi świadczeń określonych tymi ustawami wynoszą 3% otrzymanej

dotacji na te świadczenia oraz na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ustalono, że w jednostce kontrolowanej:

- w 2014 roku była to kwota 113.541,16 zł;
- w 2015 roku była to kwota 90.395,59 zł.

4. Na podstawie informacji uzyskanych z jednostki kontrolowanej ustalono, że Gmina Stare Juchy przeznaczala również środki własne na obsługę zadań zleconych wynikający z ustawy o świadczeniach rodzinnych w rozdziale 85212, w tym:

- w 2014 roku była to kwota 31.641,21 zł;
- w 2015 roku była to kwota 37.357,87 zł.

(akta kontroli str. 89-132)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Stare Juchy liczy ok. 3.900 mieszkańców. Na terenie Gminy Stare Juchy organem właściwym w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia był Wójt Gminy Stare Juchy. Zadania wynikające z powyższej ustawy – na podstawie upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Stare Juchy zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych – **realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach.**

(akta kontroli str. 62; 81)

Decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Stare Juchy.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach* nadanego uchwałą Nr IX.63.2015 Rady Gminy Stare Juchy z dnia 29 września 2015 roku.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej określał (w § 6 pkt 2), że *Ośrodek realizuje zlecone gminie zadania z zakresu świadczeń rodzinnych polegające w szczególności na:*

- a) prowadzeniu postępowań w sprawie przyznawania świadczeń rodzinnych,*
- b) wypłacaniu świadczeń rodzinnych.*

(akta kontroli str. 20-25)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli – określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach* wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2010 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach z dnia 5 marca 2010 roku (zmieniony zarządzeniem Nr 5.2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach z dnia 5 czerwca 2014 r.)

(akta kontroli str. 26-35)

Ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

W myśl art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych - realizacja świadczeń rodzinnych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach utworzono stanowisko zajmujące się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. W okresie objętym kontrolą zadania te realizował pracownik zatrudniony na stanowisku starszego inspektora do spraw świadczeń rodzinnych, którego bezpośrednim przełożonym był Kierownik GOPS w Starych Juchach.

(akta kontroli str. 47-48; 60)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą pracownik wykonywał zadania zlecone administracji rządowej finansowane z rozdziału 85212.

(akta kontroli str. 118)

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach, zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań, posiadał zakres czynności zawierający – między innymi – zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Pracownik w trakcie kontroli tj. w dniu 2 listopada 2016 roku otrzymał stosowne upoważnienie Wójta Gminy Stare Juchy niezbędne do wykonywania kontrolowanych zadań wydane na podstawie art. 20 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 47-48; 59)

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach posiadał niezbędne upoważnienia do realizacji zadań objętych kontrolą, udzielone na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, przez Wójta Gminy Stare Juchy - w tym do prowadzenia postępowań i do wydawania decyzji administracyjnych.

(akta kontroli str. 55)

W okresie objętym kontrolą pracownik wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy i umiejętności niezbędnych na zajmowanym stanowisku pracy. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolerowi faktury oraz certyfikaty.

(akta kontroli str. 38-44)

W trakcie kontroli ustalono, że pracownik wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych miał odpowiednie warunki pracy. Zapewniono mu niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe.

Budynek, w którym zlokalizowano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach mieści się przy ul. Ełckiej 17. Ośrodek zlokalizowano na pierwszym piętrze. W budynku nie usunięto barier architektonicznych – brak jest windy, czy dzwonka dla osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne telefonicznie informują, iż znajdują się pod budynkiem, w którym znajduje się Ośrodek.

Pracownik realizujący zadania z zakresu kontroli zajmuje pokój na pierwszym piętrze. Interesantom, załatwiającym w Ośrodku sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych, stworzono odpowiednie warunki przyjęć.

(akta kontroli str. 62)

Kontrolerowi okazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych w 2014 roku i w 2015 roku zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
(akta kontroli str. 63-66)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolujący określił, że analizie poddanych zostanie **35** postępowań administracyjnych związanych z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości aby przyjęte mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- **15** postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **10** postępowań administracyjnych w zakresie zasiłku pielęgnacyjnego;
- **10** postępowań administracyjnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną – w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości postępowań administracyjnych z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych, wyżej wymienionych zakresów prowadzonych postępowań administracyjnych – do ogólnej liczby stanowiącej **35** postępowań administracyjnych.

Ponadto założono, iż losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych – prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach w okresie objętym kontrolą – z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach prowadził **51 postępowań administracyjnych** związanych z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **25** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- **19** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **1** postępowanie administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- **6** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

(akta kontroli str. 67-76)

Analizie poddano **35 postępowań administracyjnych**, które prowadzono podczas rozpatrywania **35 spraw** związanych z realizacją zadań objętych działaniami kontrolnymi.

Akta analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.
(akta kontroli str. 133-176)

Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 1-10;
(akta kontroli str.158-168)
- **18 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **18 postępowań administracyjnych**:
 - 18 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu C poz.: 1-18;
(akta kontroli str. 149-157)
 - **6 spraw** - co stanowiło 100 % spraw prowadzonych w tym zakresie przez Ośrodek - związanych ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **6 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 3 zakończone wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu B poz.: 3-4 i 6;
 - 3 zakończone wydaniem decyzji administracyjnych odmawiających prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu B poz.: 1-2 i 5.
(akta kontroli str. 136-148)
- **1 sprawa** – co stanowiło 100 % spraw prowadzonych w tym zakresie przez Ośrodek - związane ze świadczeniami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **1 postępowanie administracyjne**, w tym:
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji administracyjnej ustalającej uprawnienie do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego - akta postępowania administracyjnego zakończone decyzją wyszczególnioną w arkuszu A poz.: 1.
(akta kontroli str. 133-135)

Ponadto kontroli i analizie poddano akta **5 osób** - pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy - w zakresie opłacania za te osoby składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej – akta osób wyszczególnionych w arkuszu E poz.: 1 – 5.

Analizą objęto dokumentację z tego zakresu z miesiąca wrzesień 2015 roku.
(akta kontroli str. 169-176)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolera próby badawczej.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wynikało to z - przedstawionego kontrolerowi - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika Ośrodka.
(akta kontroli str. 82)

W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej
- od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojęcki